

POKYNY A INFORMÁCIE PRE ÚČASTNÍKOV MPS-HBR-4/2025

1. Náplň medzilaboratórnych porovnávacích skúšok

Hydrobiologický rozbor vzoriek povrchovej vody. Stanovenie ukazovateľov: fytoplanktón (kvalitatívna analýza); fytoplanktón (kvantitatívna analýza); chlorofyl-a.

2. Podmienky uchovávanía a transportu vzoriek

Ide o **živé, nefixované vzorky** vody a preto ich je potrebné skladovať počas transportu, ako aj do začiatku analýzy v tme a pri teplote $(5 \pm 3) ^\circ\text{C}$.

3. Spracovanie vzoriek

Rozborový list ako aj pokyny a informácie k MPS sú uverejnené na webovej stránke VÚVH: <https://www.vuvh.sk/sluzby/medzilaboratorne-porovnavacie-skusky-mps/>

Pri spracovaní vzoriek MPS postupujte rovnakým spôsobom ako pri bežných vzorkách, analyzovaných vo vašom laboratóriu (pokiaľ to nie je uvedené v pokynoch inak) a v súlade so správnou laboratórnou praxou vrátane požiadaviek na bezpečnosť. Pri stanovení ukazovateľa fytoplanktón (kvalitatívna analýza) uvádzajte vždy aktuálne názvy taxónov, začnite od najpočetnejšieho. Aktuálne/platné názvoslovie možno nájsť na <https://www.algaebase.org>. Vybrané ukazovatele fytoplanktón (kvantitatívna analýza) a chlorofyl-a môžu byť pripravené vo viacerých koncentráciách, preto **vždy uvádzajte v rozborovom liste aj čísla vzorkovník** (napr. 2/8).

Vzorky je nutné spracovať dňa 2. 4. 2025

Vzorka č. 1 (250 ml plastová vzorkovnica)

Analyzovaný ukazovateľ: fytoplanktón (kvalitatívna analýza)

Vo vzorke č. 1 vykonajte stanovenie druhového zloženia fytoplanktónu, ktorého výsledkom bude zoznam nájdených taxónov. Stanovenie vykonajte v súlade s STN 75 7715. Analýzu rozsievok vykonajte výhradne z trvalých preparátov. V prípade, že si nie ste istí determináciou do druhu, vyjadrite svoju pochybnosť písmenami cf. medzi rodovým a druhovým menom, resp. zaradíte taxón iba do rodu. Nesprávne determinované druhy sa budú považovať za chybné určené. Pri zistení väčšieho počtu taxónov vo vzorke ako je množstvo riadkov pre ich zápis v protokole, zvyšné taxóny neuvádzajte. Výber zapísaných taxónov podriadte ich dominancii vo vzorke, začnite od najpočetnejšieho taxónu pre danú skupinu.

Vzorka č. 2 (250 ml plastová vzorkovnica)

Analyzovaný ukazovateľ: fytoplanktón (kvantitatívna analýza)

Vo vzorke č. 2 spočítajte bunky fytoplanktónu, podľa postupu v STN 75 7715 s využitím počítačovej komôrky CYRUS I. Výsledky uvádzajte v jednotkách bunky/ml. **Sinice a pikoplanktón prítomný vo vzorke sa nezahŕňajú do kvantitatívneho stanovenia.** Výsledkom stanovenia bude počet buniek fytoplanktónu v 1 ml vzorky (bunky/ml).

Vzorka č. 3 (1000 ml sklená/tmavá vzorkovnica)

Analyzovaný ukazovateľ: chlorofyl-a

Vzorku č. 3 spracujte podľa postupu STN ISO 10260. Výsledok (koncentrácia chlorofylu-a) uvádzajte v jednotkách ($\mu\text{g/l}$) s presnosťou na jedno desatinné miesto.

4. Zápis a zasielanie výsledkov:

Z webovej stránky VÚVH si uložte rozborový list do svojho PC pod názvom: **RL_HBR_2504_xx.xx**, pričom posledné štvorčísle je evidenčné číslo Vášho laboratória (napr. pri Vašom evidenčnom čísle 85.02 bude názov: RL_HBR_2504_85.02).

Vaše výsledky posielajte len elektronickou poštou a to v dvoch dokumentoch s rovnakým názvom: RL_HBR_2504_xx.xx, (kde xx.xx je evidenčné číslo Vášho laboratória), jeden v pdf formáte (**a**) a druhý v excelovskom formáte (**b**) na mailovú adresu: **gabriela.horvathova@vuvh.sk**

- a) autorizovaný rozborový list (pečiatka a podpis), naskenovaný a zaslaný v pdf formáte;**
- b) dôsledne vyplnený rozborový list v programe Microsoft Excel (xlsx).**

Dôvodom tejto zmeny je elektronické spracovanie výsledkov MPS. Vopred ďakujeme za akceptovanie našich požiadaviek.

Výsledky zašlite do 2. 5. 2025

Žiadame o dodržanie termínov zaslania výsledkov! Vždy uvádzajte evidenčné číslo laboratória (uvádzané v prihláškach). Výsledky zaslané po termíne (dátum zaslania e-mailu) nebudú zaradené do vyhodnotenia!

Upozorňujeme laboratóriá, že rozborové listy s výsledkami, ktoré nebudú riadne vyplnené, podpísané príslušným zodpovedným pracovníkom a opečiatkované nebudú zaradené do vyhodnotenia. Zaslaním výsledkov laboratórium potvrdzuje, že celý rozbor bol vykonaný v danom laboratóriu!

Ak sa v záznamoch **zistí chyba a vykonávajú sa opravy**, musia sa prijať opatrenia na identifikáciu zmeny: dátum úpravy, identifikáciu osôb prevádzajúcich zmenu a zabránenie straty pôvodných dát (STN EN ISO/IEC 17043:2010, kap. 5.13.2.3). Korektná zmena/oprava záznamu (výsledku) znamená, že pôvodný záznam sa neprepisuje ani nebieli, ale sa preškrtné a vedľa sa napíše nový záznam. Ten musí byť opatrený dátumom, kedy bola zmena urobená a podpisom osoby (čitateľne), ktorá zmenu vykonala. Bez týchto náležitostí opravený výsledok nebude akceptovaný.

5. V zmysle normy STN EN ISO/IEC 17043:2010, kap. 4.10.4 môže regulačný orgán vo výnimočných prípadoch požadovať priame poskytnutie výsledkov od organizátora PSS. Zainteresovaní účastníci musia byť o tejto skutočnosti oboznámení písomne.

6. V zmysle normy STN EN ISO/IEC 17043:2010 (kap. 4.10.2) je možné vzdať sa dobrovoľne dôvernosti, napr. za účelom diskusie a vzájomnej pomoci.

7. Referenčné hodnoty kvantitatívnych stanovení a interval vyhovujúcich výsledkov z daného kola MPS budú uverejnené na webovej stránke VÚVH do 2. 6. 2025

8. Osvedčenie a záverečná správa Vám budú zaslané e-mailom najneskôr **do 20. 6. 2025** – **len po uhradení faktúry.**

9. Všetky výsledky a relevantné informácie týkajúce sa vyhodnotenia MPS budú uvedené v záverečnej správe z tejto MPS. Účastníci MPS majú vždy možnosť individuálnej konzultácie ohľadom MPS mailom, telefonicky alebo osobne po dohode s príslušnými zodpovednými pracovníkmi. Všetky aktuálne informácie ohľadom MPS budú včas uvedené na internetovej stránke VÚVH.

10. Náklady za objednané vzorky Vám budú fakturované podľa cenníka aj v prípade, že ich laboratórium neprevezme.

11. Pri problémoch alebo nejasnostiach týkajúcich sa MPS neváhajte a zavolajte na t. č.: 02/59343286; 02/59343465, prípadne píšete na e-mail adresu: **gabriela.horvathova@vuvh.sk**

Prehľad plánovaných termínov MPS-HBR-4/2025:

Odoslanie prihlášky	3. 3. 2025
Prevzatie vzoriek	1. 4. 2025
Spracovanie vzoriek	2. 4. 2025
Odoslanie výsledkov	2. 5. 2025
Zverejnenie referenčných hodnôt na webovej stránke	2. 6. 2025
Zaslanie záverečnej správy	20. 6. 2025